

Ekspertiarvamuste koostamise üldised põhimõtted

Kinnitanud EALi eestseisus 19. märtsil 2009

1. ÜLDOSA

- 1.1. Oma eesmärkide saavutamiseks osaleb EAL planeerimis-, arhitektuuri- ja ehitusala korraldamises ning avalikkuse vastavate väärtushinnangute kujundamises, mille üheks osaks on ka ekspertiarvamuste koostamine ehitatava keskkonna kavandamise ja teostamise kohta.
- 1.2. Ekspertiarvamuse objektiks saab olla kavandamisjärgus hoone, tee, maastiku- või muu rajatise ehitusprojekt, mis tahes liiki planeering või muu ruumilist arengut mõjutav töö, mille koostamiseks ja hindamiseks vajalik kompetents on EALi liikmetel olemas. Kui EALi liikmete vastav kompetents piirdub ekspertiarvamuse objekti mõne osaga, siis koostatakse ekspertiarvamus üksnes selle osa kohta.
- 1.3. Ekspertiarvamuse koostamise eesmärk on anda professionaalne hinnang ekspertiarvamuse objekti arhitektuurilisele ja linnaruumilisele kvaliteedile selle kavandamisel ja teostamisel, lähtudes headest tavadest ning väljendades võimalikult laia erialainimeste ringi ühist seisukohta.
- 1.4. EALi väljastatavaid ekspertiarvamusi ei käsitata ehitusprojekti ekspertiisidena ehitusseaduse tähenduses.

2. EKSPERTIARVAMUSE KOOSTAMINE

- 2.1. Ekspertiarvamuste koostamist korraldab EALi ekspertide töögrupp, mille koosseisu määrab EALi eestseisus.
- 2.2. Ekspertide töögrupp võib ekspertiarvamuse objekti eripärast sõltuvalt koostada ekspertiarvamuse kas töögrupi koostööna, kutsuda osalema lisaeksperte, tellida ekspertiarvamuse väljastpoolt või volitada seda koostama mõne töögrupi liikmetest.
- 2.3. Ekspertide töögrupi eesmärk on jõuda iga ekspertiarvamuse puhul konsensuslikule otsusele. Kui konsensussele ei jõuta, tuuakse ekspertiarvamus välja töögrupi liikmete eriarvamusel.
- 2.4. Iga ekspertiarvamuse allkirjastab EALi esimees.
- 2.5. Ekspertiarvamus koostatakse üldjuhul ühe kuu jooksul. Kui ekspertiarvamuse objekti või töö käigus tekkinud probleemide eripärast sõltuvalt osutub vajalikuks pikem tähtaeg, teatatakse sellest tellijale.
- 2.6. Ekspertiarvamuse koostamise eest võtab EAL tasu tunnihinna alusel, vastavalt arhitekti konsultatsioonitasu väljakujunenud keskmisele tunnihinnale Eestis.

3. EKSPERTIARVAMUSE SISU

Ekspertid analüüsivad ekspertiarvamuse objekti selle eripäradest ja ekspertiarvamuse tellija küsimustest sõltuvalt, käsitledes võimaluse korral järgmisi teemasid.

- 3.1. Kuivõrd asjakohased on ekspertiarvamuse objektile seatud üldised eesmärgid, asukoht ja käsitletava maa-ala ulatus?
- 3.2. Missugune on kavandatavate muudatuste linnaehituslik mõju: kuivõrd hästi on ekspertiarvamuse objekti koostajad tunnetanud asukoha konteksti, kuidas sobib objekt ümbritsevasse keskkonda (linnaruumi)?

- 3.3. Kuivõrd on suudetud eksperdiarvamuse objekti koostamisel tasakaalustada erinevate ühiskonnaliikmete ootusi, vajadusi ja huve, sealjuures nii avalikke kui ka erahuve?
- 3.4. Kuivõrd professionaalne ja kvaliteetne on eksperdiarvamuse objekti sisu? Selle hindamisel juhindutakse ennekõike järgmistest kriteeriumidest:
- uuenduslikkus ja jätkusuutlikkus;
 - funktsionaalsus, eesmärgipärasus ja konstruktiivne loogika;
 - valitud ruumilahenduste ja materjalide kohasus;
 - loodava avaliku ruumi kvaliteet ja esteetika;
 - sidusus infrastruktuuride ja avalike võrgustikega.
- 3.5. Kuivõrd pädevad on isikud, kes on osalenud ehitusprojekti või planeeringu koostamises?
- 3.6. Kuivõrd on järgitud häid tavasid ehitusprojekti või planeeringu koostamise ja menetlemise protsessis?
- 3.7. Kuivõrd on need isikud järginud häid tavasid järelevalve ja ehitamise järgus või planeeringu elluviimisel?

4. EKSPERDIARVAMUSE VORM

- 4.1. Eksperdiarvamuse vormistamisel lähtutakse ennekõike eesmärgist väljendada võimalikult põhjendatult eksperdiarvamuse sisu ning anda eksperdiarvamuse tellija küsimustele professionaalsed vastused.
- 4.2. Eksperdiarvamus koostatakse vabas vormis, üldjuhul tekstina, kuid vajaduse korral kasutatakse lisaks graafilisi väljendusvahendeid.
- 4.3. Eksperdiarvamus esitatakse vähemalt järgmine teave:
- tellijad ja eksperdid;
 - eksperdiarvamuse objekt, eesmärk ja väljastamise kuupäev;
 - ekspertide kaalutlused ja põhjendused;
 - ekspertide järeldused ja kokkuvõtte.
- 4.4. EALilt tellitud eksperdiarvamus on avalik teave, kui EAL ja tellija ei lepi kokku teisiti.